MARMARA ÜNİVERSİTESİ

BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR YÜKSEK OKULU

II. SPOR BİLİMLERİ KONGRESİ

8 - 9 - 10 Mayıs 1997

OLİMPİYAT EVİ
Ataköy - İSTANBUL

BİLDİRİ ÖZETLERİ

KATILMA BELGESİ

Mehmet M. Yorulmazlar

8 - 10 Mayıs 1997 tarihleri arasında Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nun İstanbul Olimpiyat Evi' nde düzenlediği II. Spor Bilimleri Kongresi' ne katılmıştır.

Marmara Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
Müdür

Prof.Dr.Osman HAYRAN

Marmara Üniversitesi
Rektör

Prof.Dr.Ömer Faruk BATIREL

KOCAALİ İLİ KİTLE SPORU VE TESİS POLİTİKALARINA İLİŞKİN BİR ARAŞTIRMA,

M. YORULMAZLAR

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; cumhuriyetimizin kuruluşundan bugüne kadar kamu kuruluşları tarafından sunulan tesis ve hizmetlerle, ilde hayatını sürdüren şahısların spora bakış açıları, ilgi duydukları spor branşları, illerinde olmasını istedikleri spor tesisleri belirlenerek, bu veriler karşılaştırılacaktır.

Çünkü; Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü yöneticilerinin kısa ve uzun vadede nispeten kontrol edebileceği ve edemeyeceği faktörler vardır. Kontrol edebileceği bazı faktörler şunlardır. Spor tesisleri inşaat yeri, spor tesisi yapımı, kitle spor programları hazırlanması ,uygulanması, tutundurması ve yaptırım gücüdür. Kısa dönemde kontrol edemeyeceği faktörler dış faktörlerdir. Bunlar ise ilde hayatını sürdüren şahısların sahip bulundukları; sosyal, kültürel, demografik ve teknolojik seviyeler olarak sıralayabiliriz.

Araştırmanın sağlayacağı faydaları iki grupta toplayabiliriz. Bu araştırmadan Kocaeli Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü yöneticileri spor tesisi yatırımı yaparken ve kitle sporu programı oluştururken dış çevre şartlarını değerlemede faydalanabilirler. Araştırma Türkiye genelinde yapılan il uygulamalarının bir parçasını olduşturduğundan Türkiye' de kitle sporu ve tesis politikaları oluşturulurken akademisyenlere yararlı olacağı umut edilmektedir.

1- KOCAELİ İLİNDE SPOR TESİSİ VE ORGANİZASYONLAR

Devletimiz kuruluş yıllarından itibaren memleketimizin bütün illerinde dünya devletlerinin izlediği sosyo-ekonomik politikalar ve kendi bütçesinin imkan verdiği ölçüde spor tesisi inşaa etmeye çalışmıştır.

Spor çalışmaları günümüzde ilk olarak 1900'lerde futbolla başlamıştır. kulüpleşme ile birlikte etkinlikler tüm dallara yayılmıştır. Tesislerin kurulması ile gelişen etkinliklere okullarda katılmaktadır. 1983'de 96 kulübün etkinlik gösterdiği ilde 5 tesis bulunmaktaydı. 1990'lı yıllarda bunlar hızla artmıştır. İlde kurulan ilk kulüp 1909'da fransız mektebi'nde ferit bey ve süreyya bey'in öncülüğüyle kurulan okul futbol takımıdır. bunu, 1927'de İzmit Sultanisi'nin futbol takımı izlemiştir. Aynı yıllarda ildeki tek kulüp İttihat Spor'du. öbür dallarda etkinlikler İttiyat Spor'un bölünmesi ile kurulan İdmanyurdu (1932) ve Akyeşil Spor (1935) kulüplerinin girişimleriyle başlamıştır. İlin birinci ligdeki tek futbol takımı olan Kocaeli Spor, İzmit Gençlik, Başspor ve Doğanspor kulüplerinin birleşmesi ile 1966'da kurulmuştur. Kulübün futbol takımı

1966-67 sezonunda Türkiye İkinci Ligin'de oynamaya başlamıştır. 1980'de Türkiye Birinci Ligine yükselmiştir. (1)

KOCAELİ İLİNDE BULUNAN TESİSLERİN YILLARA GÖRE DAĞILIMI

Tesisisin Türü	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Toplam	2	12	21	31	42	52	55
Stadyum	18	54	93	112	134	151	158
Futbol Sahası	4	5	7	7	7	7	7
Spor Salonu	-	2	4	5	5	8	12
Atletizm Pisti	4	6	9	10	12	14	14
Kürek Parkuru	1	1	1	1	1	1	1
Tenis Kortu	1	2	2	2	3	4	4
Antrenman Salonu	1	1	1	1	1	1	1
Kapalı Yüzme havuzu	1	1	2	2	3	3	3
Semt Voleybol Sah.	-	-	-	-	-	1	1
Semt Basketbol sah	2	12	23	26	30	30	30
Semt Futbol Sah.	2	12	21	31	42	52	55

Kocaeli ilindeki tesisler ve bunların gelişimini izlediğimizde tesis politikasının yetersizliği konusunda bilgi sahibi olabiliriz. yani, tesislerin gelişimini incelerken arşivlerden 1985 yılı ve sonrasını bulabildik. zaten daha önceki yıllardan pek fazla tesis olduğu söğlenemez. tesis yapımı özellikle 80'li yıllarda başlamıştır. 85 yılında toplam tesis sayısı 18 iken, 91 yılında bu rakam ancak 158'e çıkmıştır. Bunun 145 tanesi gayri nizami olan semt sahalarından ibarettir. bu sahalarda yapılıp kaderlerine terk edilmişlerdir. Bu tablodaki bilgiler, GSİM'nün, belediyelerin ve muhtarlıkların yaptıkları tesisleri ele almaktadır.

Kocaeli ilindeki sporcu sayıları türkiye genelini gösteren resmi kaynaklardan alındığı için ilin gerçek sporcu sayısını yatsıtmamaktadır. çünkü ilde lisanslı sporcu olmayıp da spor yapan bireylerin bu resmi kaynaklarda yer almadığı görülmektedir. ayrıca, biz değerlendirmemizi 1985'den günümüze doğru yapacağız. 85 yılında Türkiye genelinde sporcu sayısı 451272 iken kocaeli'nde bu sayı 3648'dir. Bu da Türkiye genelinin oldukça altındadır. 86 yılında Türkiye genelinde 653501 iken kocaeelinde 7612'dir. Türkiye ortalamasının halen altında iken bu sayıda gözle görülür bir artış vardır. 87 yılında Türkiye genelinde bu sayı 738368 iken Kocaelinde %90 dolaylarında bir artış görülmüştür. 88 yılında Türkiye genelinde 810550, ilde ise 16549'dur.89 yılında Türkiye genelinde durum pek fazla artış göstermeden 870878 dir. İlde ise buna rağmen 21376 olarak sevindirici bir gelişme seyretmiştir. 90 yılında türkiye genelinde 934436 iken ilde 24015. 91 yılında Türkiye genelinde 1048351 iken ilde 26335 dir. Bu durumda gösteriyorki, 90 ve 91 yıllarında Türkiye'de hızlı bir artış

gösterirken Kocaeli ilinde lisanslı sporcu sayısında çok cuzi bir artış olduğu görülmüştür. (2)

Kocaeli ilinde kulüpler gençlik ve spor kulübü adı altında dernekler kanununa göre kurulmuşlardır.Bunun yanısıra sanayinin gelişmiş olduğu bu bölgede müessese kulüplerinin sınırlı kalmış olması üzücüdür. 3289 sayılı kanunun 26. maddesinin bu tür 500 ve 500'den fazla işçi çalıştıran müesseseleri tesis yapmaları ve çalışanlarının sporla ilgilenmelerini sağlamalarını teşvik etmesine rağmen, bu sadece göstermelik olmuştur. Göstermelik yapılan açık tesislerde teşvik olmamasından ötürü kullanılmamaktadır. Kurulan gençlik ve spor kulüplerinin toplamı 114 iken, müessese kulüplerinin toplamı 26, ihtisas kulübü 2 tane dir. ilde toplam kulüp sayısı 142 dir.

İlçelere göre spor kulübü dağılımı şöyledir; izmit 75 tane, gebze 24 tane gölcük 19 tane, karamürsel 9 tane, körfez 13 tane iken toplamda en az kulüp sayısı 2 tane olarak kandıra ilçesidir. Kulüplerin dağılım ve toplam itibariyle yetersiz oldukları görülmektedir.

ARAŞTIRMA: KOCAELİ İLİ KİTLE SPORU VE TESİS POLİTİKALARI

Araştırmanın Problemi: Kocaelinde hayatını sürdüren bireylerin kitle sporu ve tesisler hakkındaki düşünceleri ile çevre faktörleri ve Kocaeli Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünün sahip olduğu tesisler ve yürüttüğü faaliyetleri arasındaki ilişkinin tanımlanmasıdır.

Araştırmanın Amacı, Önemi ve Kapsamı: Temel amaç, inceleme konusu olan olayın değişkenleri ve bu değişkenler arasındaki ilişkileri tanımlamak ve tanımlamaya dayanarak geleceğe dönük tahminler yapabilmektir. Bu nedenle bu modelin kullanıldığı araştırmalarda çoğu kez iki veya ikiden fazla değişken arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanır. Bu araştırmadan Kocaeli Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü yetkilileri ilde spor tesisi yatırımı yaparken ve kitle spor programı oluştururken dış çevre şartlarını değerlendirmede faydalanabilirler. Bu araştırma, Türkiye çapında yapılan il uygulamalarının bir parçası olma özelliği arzettiğinden, genel olarak Türkiye kitle sporu ve tesis politikaları oluştururken akademisyenlere yararlı olacaktır. Birinci bölümde Kocaeli ilinde mevcut bulunan spor tesisleri ile ilgili teorik çalışma yapılmıştır. İkinci bölümde ilde hayatını sürdüren bireylere 22 sorudan oluşan anket uygulanmıştır. Kapsamı Kocaeli ili ile sınırlıdır.

Araştırmada Karşılaşılan Zorluk ve Sınırlılıklar: Araştırmaya katılan deneklerin anket sorularına verdikleri cevaplar samimi ve doğru kabul edilerek değerlendirmeye alınmıştır.

Materyal ve Metod: Bu araştırma teorik ve alan çalışması olarak iki ana bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde Kocaeli ili spor yatırımları, spor faaliyet ve organizasyonları ile temel eğilimler ele alınmıştır. İkinci bölümde ise anket uygulama aşamasına geçilmiştir. Burada iki grup değişken incelenmiştir. Birinci grup

değişkenler bağımsız değişkenlerdir. bu değişkenler kitle sporu ve tesislere etki eden sosyal, demografik, ekonomik faktörlerle il müdürlüğünce faaliyetleri yürütülen spor dalları ve mevcut spor tesisleri bağımlı değişkenleri teşkil etmektedir. İkinci grup değişkenler, bağımsız değişkenlerdir. Bunlar sosyal faktörlere ilişkin değişkenler, demografik faktörlere ilişkin değişkenler ve ekonomik faktörlere ilişkin değişkenlerdir.

Anakütle ve Örnek Kütle: Araştırmanın ana kütlesi Kocaelinde yaşayan bireylerdir.

Kocaeli il merkezinde ve ilçelerinde anket uygulaması için ön hazırlık programı ve örnek büyüklüğü tespiti yapılmıştır. İlk olarak Kocaeli ilinin toplam nüfusu 936.163 olarak belirlenmiştir. daha sonra, il merkezi ve ilçe merkezlerinin nüfusları ayrı ayrı belirlenmiştir. Örnek büyüklüğü olarak 600 anket hazırlanmıştır. İl merkez ilçe ve diğer ilçelerde hayatını sürdüren bireylerin nüfus toplamları oran olarak anakütle içindeki yüzde oranları bulunmuştur. Daha sonra bu yüzdeler anket miktarı olan 600'e oranlarak her ilçeye kaç anket uygulanacağı bulunmuştur.

Anketin Hazırlanması: Araştırmada soruların önceden hazırlanarak direk veya dolaylı sorulduğu anket yöntemi uygulanmıştır. Belirtilen amaca uygun olarak hazırlanan anket formunda 22 soru mevcuttur.

Anketin Uygulanması: Anket uygulaması araştırmacı tarafından ve altı üniversite öğrencisinin yardımıyla yapılmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi: Anket formları ile toplanan veriler ön kontrolden geçirilmiş

kullanılamaz durumdaki anket formları ayıklanmıştır. Analize katılan anket sayısı 420'dir. Anketler daha sonra kotlanmış ve datalar bilgisayara girmeden önce kolaylık sağlar düşüncesi ile her anketteki değişken bir satıra sığabilecek şekilde geliştirilmiş tablolara dökülmüştür. Bilgi ve veriler önce basit daha sonra çapraz tablolar halinde sunulmuş ve değerlendirmelerde " Ki-Kare (chirsquare) " analizi kullanılmıştır.

Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenilirliliği: Araştırmanın geçerliliğini ve güvenilirliliğini etkileyecek olan olgunlaşma, test, araç ve seçim gibi geçersizlik kaynaklarından mümkün olduğunca arındırılmış olduğu, örnekleme oranının nispeten küçük olması dışında güvenilirliliğinin kabul edilebilir sınırlar içinde kaldığı söylenebilir.

TABLO 1. BİREYLERİN GENEL OLARAK SPORA İLGİ DÜZEYLERİ

Spora İlgi Düzeyi	Sayı	Oran
Evet	369	90
Hayır	41	10
Toplam	410	100.00

Tablo 1'den anlaşılacağı gibi bireylerin büyük bir çoğunluğu % 90'ı spora ilgi duymaktadır. % 10' u ise spora karşı ilgi duymaz iken % 2,4'ü bu soruya cevap

vermemiştir. Spora ilgi düzeyinin yüksek olmasını spor yapanlar açısından yorumlamak yanlış olur çünkü, bunların büyük çoğunlugu spora seyirci olarak katılmaktadırlar.

TABLO 2.BİREYLERİN SPORA İLGİ DUYMAMA SEBEBLERİ

Sebebler	Sayı	Oran
Boş vaktim yok	17	41.46
Spora eskiden beri ilgi duymadım	9	21.95
Boş vaktimi spor dışı faaliyetlerde geçirmekteyim.	9	21.95
Rahatsızlığım nedeniyle spor yapmamaktayım.	4	9.76
Diğerleri	2	4.88
Toplam	41	100.00

Tablo 2'den analşılacağı üzere spora ilgi duymayan 41 kişi içersinde boş vakti olmadığı için spora ilgi duymayanların oranı % 41.46'dır. Spora eskiden beri ilgi duymadım diyenler ile boş vaktimi spor dışı faaliyetlerlr geçirmekteyim diyenlerin oranı % 21.95'dir. Rahatsızlığı sebebiyle spor yapmayanların oranı % 9.76 iken diğerleri % 4.88'dir.

TABLO 3.İLGİ DUYULAN SPOR BRANŞLARININ DAĞILIMI

Branşlar	Sayı	Oran
1. Basketbol	100	27.1
2. Voleybol	46	12.30
3. Futbol	114	30.48
4. Uzakdoğu Sporları	14	3.74
5. Atletizm	33	8.82
6. Yüzme	27	7.22
7. Tenis	4	1.07
8. At Yarışları	1	.27
9. Buz pateni	4	1.07
10.Güreş	4	1.07
11.Boks	4	1.07
12.Su sporları	2	.53
13.Hentbol	6	1.60
14.Ralli	1	.27
15.Masa tenisi	4	1.07
16.Yürüme	1	.27
17.Atıcılık	1	.27

18.Cimnastik	6	1.60
19.Hepsi diyenler	1	.27
Toplam	374	100.00

Tablo 3' den anlaşılacağı üzere 374 kişiden 114 tanesi futbol branşına ilgi duyarken, 101 kişi basketbola, 46 kişi voleybolu, 37 kişi atletizm v.s branşlarına ilgi duymaktadırlar. Yine diğer illerde yapılan benzeri çalışmalar gibi burada da futbol birinci plana basketbol ikinci plana yerleşmiştir. Ama Kocaelinde basketbol branşı % 27.01 oranıyla, hemen hemen futbol' a eşit durumdadır. Bu durumun sebebi; Basketbol' un okul sporu olması, özel ve kamu kuruluşlarının basketbol'a öncelik vermesi bireylerin bu spor branşına karşı ilgisini arttırmıştır. Spora ilgi duymayan 5 kişi ise, branş olarak ilgi duyduğunu belirterek bu soruya cevap vermişlerdir.

TABLO.4 BİREYLERE GÖRE İLDE SPOR YAPILMAMASININ SEBEBLERİ

Sebebler	Sayı	Oran
1.Maddi imkansızlık	122	29.83
2.Yöremizde istenen branşa ait tesis yok	184	44.99
3.İş saatlerinin spor yapmaya engel olması	46	11.25
4.Ailevi sebebler	45	11.00
5.İlgisizlik	8	1.95
6.Bilinçli olmamak	3	0.73
7.Bütün imkanlar var	1	0.24
Toplam	409	100.00

Tablo 4' den anlaşılacağı üzere yörede spor yapmaya engel olan sebeblerin başında istenilen branşa ait tesis olmaması gerekmektedir. zaten örnek bireylerin çoğu tesis yetersizliğinden yakınmaktadırlar. İkinci bir sebeb ise, maddi imkansızlıktır. ayrıca, 11 örnek birey bu soruyu cevapsız bırakmıştır.

TABLO 5.BİREYLERE GÖRE İLDE SPOR BRANŞLARINDAKİ BAŞARIYI SAĞLAYAN SEBEBLER

Başarıyı sağlayan faktörler	Sayı	Oran
1.Gelenekler	22	5.5
2.Yöre insanının vücut yapısı	32	7.92
3.Sayı ve kalite olarak yeterli tesisler	45	11.14
4.Bölgede başarılı spor idarecilerinin		

bulunması	57	14.11
5.İyihizmet veren kulüplerin bulunması	85	21.04
6.Herhangibir fikrim yok	163	40.35
Toplam	404	100.00

Tablo 5' den anlaşılacağı üzere herhangi bir fikri olmayanların oranı % 40.35' dir. Bu durumun sebebi spora yatkın olmayanlar ve sadece izleyici olarak katılanlardır. İkinci sırayı ise iyi hizmet veren kulüplerin olması diyenler almaktadır. İlde özel ve resmi olarak tesisler olmasına rağmen bunlar genelde müsabaka için kullanılmaktadır. Bu tesisler tek yönlü faaliyet gösterdiklerinden müsabaka yönünden başarı zaten kendiliğinden gelmektedir.

TABLO 6.BİREYLERİN YAPILMASINI İSTEDİKLERİ SPOR TESİS TÜRLERİ

Yörede istenen tesis	Sayı	Oran
1. Basketbol	59	16.43
2. Voleybol	37	10.31
3. Futbol	107	29.81
4. Uzakdoğu sporları	12	3.34
5. Atletizm	19	5.29
6. Yüzme	49	13.65
7. Tenis	11	3.06
8. Binicilik	1	0.28
9. Buz pateni	9	2.51
10.Güreş	7	1.95
11.Su sporları	4	1.11
12.Hentbol	2	0.56
13.Vücut geliştirme	1	0.28
14.Masa tenisi	3	0.84
15.Kapsamlı spor salonu	18	5.01
16.Çocuk parkları	1	0.28
17.Cimnastik	3	0.84
18.Her spor dalı	12	3.34
19.Bowling	1	0.28
20.Hiç birisi	3	0.84
Toplam	359	100.00

Örnek bireylerin Kocaeli' nde yapılmasını istediği spor tesisleri açısından tablo 6' da yaptığımız değerlendirmeye göre futbol % 29.81 oranıyla birinci sırayı almıştır. Bu durumun sebebi ilde örnek bireylerin boş zamanlarını değerlendirmek ve yalnızca spor yapmak amacıyla çıkıp futbol oynayacağı semt sahaları yetersiz ve çok azdır. Çünkü daha öncede belirlediğimiz gibi ilde en fazla ilgi duyulan spor branşı futbol idi. Tüm bunlara göre, futbol branşına ait futbol tesislerinin ilde yetersiz

görülmesi çok doğaldır. İkinci sırayı % 16.43 oranıyla basketbol branşı izlemektedir. Diğerleri bu iki branşı sırasıyla takip etmektedirler. Ayrıca 61 örnek birey bu sorumuzu cevapsız bırakmıştır.

TABLO 7.BİREYLERİN YÖRE İNSANININ YAKIN OLDUĞU SPOR BRANŞLARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

Branşlar	Sayı	Oranı
1. Basketbol	58	16.57
2. Voleybol	17	4.86
3. Futbol	210	60.00
4. Uzakdoğu sporları	10	2.86
5. Atletizm	19	5.43
6. Yüzme	9	2.57
7. Güreş	12	3.43
8. Su sporları	3	0.86
9. Atıcılık	1	0.29
10.Her spor dalı	1	0.29
11.Bowling	1	0.29
12.Hiçbir fikrim yok	6	1.71
13.Boks	1	0.29
14.Hiç birisi	1	0.29
15.Bisiklet	1	0.29
Toplam	350	100.00

Tablo 7' de görüldüğü üzere ilde yöre insanının yakın olduğu spor branşı sorulunca örnek bireylerin % 60' ı futbol demiştir. Bunun sebebi futbol' un iletişim araçları ile halka çok iyi tanıtılması, spor programlarında önceliğin futbola verilmesi ve Kocaeli Spor' un elde ettiği başarılar en önemli etkendir. Örnek bireyler burada futbol' u yöre insanına en uygun spor branşı görürken, daha ziyade çocuklarının ve kendilerinin bu sporu yapmalarını ve izlemelerini gözönünde bulundurarak bu soruya cevap vermişlerdir. Bu soruda ikinci sırayı % 16.57 ile basketbol branşı ve % 5.43 ile atletizm branşı, % 4.86 oranıyla ise voleybol yer almıştır. Bu branşlarda genelde okul sporları olması nedeniyledir. Çünkü her yıl bu braşlara katılım oldukça fazladır. Örneğin voleybol' da 1992-93 yılı katılan okul sayısı 105, basketbol' da 69 ve atletizm 162 idi (Bunu İl Milli Eğitim Müdürlüğü faaliyetlerinden görebiliriz.) Bu branşları diğer spor branşları sırası ile takip etmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sporun yaygınlaştırılabilmesi için sosyal ilişkilerin geliştirilmesi gerekmektedir. Bununda sağlanabilmesi için halkın katılabileceği şenlik ve

organizasyonlar sıkça düzenlenmesi zorunludur. Bu organizasyonlar fabrikaların kontrolü altında, kendi elamanları arasında yapılabilir.

Sıkça su sporlarına ilişkin şenlikler tetiplenip halkın bu organizasyonlara aktif veya izleyici olarak katılımı sağlanabilir.

Kocaeli bölgesinde sanayi yapılanma ağırlıktadır. halkın büyük bir bölümü çalışmaktadır. Bu sebeble iş saatlerinin spor yapmaya elverişli hale getirilmesi ve bunun yanında yeterli ve istenilen branşa yönelik tesis yapılması şarttır. Buna göre futbol' un yanında istenen diğer braşlar olan basketbol-voleybol-atletizm ve yüzmeye ait tesisler yeterli ve istenilen durumda yapılıp halkın hizmetine sunulmalıdır.

Genelde sporcular okullarda başarılı olurken normal hayata atıldığı zaman, sporu bırakmaktadırlar. İşte bundan dolayı okul-kulüp işbirliği sağlanmak ve bu okullardaki başarılı olan sporcular kulüpler aracılığıyla yetiştirilip, spordan koparılmamalıdır.

Tesislerde özürlülerin kullanabileceği yeterlilikte mevcut olmadığından derhal bu durum düzeltilmelidir. Özürlü bireylere yönelik programlar bir an önce başlatılmalıdır.

Kocaelinde halkın spora karşı ilgisi oldukça fazladır. Bu ilgiyi aktif olarak harekete geçirmek için. her kesime kabiliyeti ve imkanları ölçüsünde yaralanabileceği tesis imkanı sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

1- Yurt Ansiklopedisi, Türkiye İl İl, Dünü Bugünü, Yarını, Cilt: 7, Kayıt no: 25621, Tasnif no: 030.956, Anadolu Yayıncılık. İl Halk Kütüphanesi, (İstanbul 1992-1993), s. 4994-4995,

2- Kocaeli Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü arşiv kayıtları

3- SERARSLAN, M. Z., Spor Pazarlaması: Sporun Topluma Yaygınlaştırılmasında Pazarlama Tekniklerinden Yararlanma, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 1990.

4- YORULMAZLAR, M.M, Kocaeli Kitle Sporu ve Tesis Politikaları İl Uygulaması, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1994.